

Protecția consumatorului dincolo de legislație

Consumer Protection Beyond Legislation

Ana Nițu¹, Andrei Ionuț Nichifor²

¹ Faculty of Agrifood and Environmental Economics, Bucharest University of Economic Studies, Bucharest, Romania; nitu2ana22@stud.ase.ro

² Faculty of Agrifood and Environmental Economics, Bucharest University of Economic Studies, Bucharest, Romania; nichiforandrei22@stud.ase.ro

Rezumat: Protecția consumatorului aparține unui cadru mai larg ce face referire la drepturile omului și siguranța alimentară. Această lucrare răspunde la întrebarea în ce măsură este protejat consumatorul de legislație și ce este dincolo de aceasta. Obiectivul cercetării este acela de a identifica situațiile în care siguranța consumatorului este pusă în pericol și drepturile acestuia nu sunt respectate. Pentru a atinge acest obiectiv, au fost analizate rapoartele organizațiilor guvernamentale cu atribuții în acest domeniu și rezultatele controalelor efectuate de acestea. Rezultatele cercetării arată situațiile în care consumatorii nu sunt protejați, deși există legislație privind siguranța alimentară și protecția consumatorului.

Cuvinte cheie: protecția consumatorului; siguranță alimentară; drepturile consumatorilor

Abstract: Consumers protection takes part in a bigger picture that also includes food safety and human rights. This essay provides answers to the questions of what is protected by and not covered by laws relating to consumer protection. Finding instances where a consumer's rights are violated and his safety is in jeopardy is the purpose of the study. To accomplish this goal, the reports of governmental agencies with authority in this area as well as the outcomes of the restrictions they implemented were examined. Despite laws dealing with consumer protection and food safety, the research outcomes highlight scenarios in which consumers are not taken care of.

Keywords: consumers' protection; food safety; consumer rights

Clasificare JEL: D18

Clasificare REL: 14G, 7I

Introducere

Protecția consumatorilor reprezintă un sistem de legi și instituții care au ca scop asigurarea drepturilor consumatorilor, unui comerț etic și echitabil, menținerea concurenței și acurateței informațiilor pe piață (Ion, 2024). Scopul protecției consumatorilor este de a-i ajuta pe aceștia, în procesul de cumpărare, să facă alegeri fiind bine informați. Protecția consumatorilor reprezintă un ansamblu de reglementări legislative menite să asigure și să amelioreze respectarea drepturilor consumatorilor (Manole ș.a., 2003).

Protecția consumatorului a apărut ca un rezultat firesc al raportului dezechilibrat în care acesta se află cu ceilalți operatori de pe piață: este mai puțin informat decât producătorii și comercianții,

inclusiv în ceea ce privește drepturile pe care le are, și dispune de resurse financiare mai reduse. Drepturile se referă la siguranță, alegere, informare și despăgubire. Pe baza acestora, Organizația Națiunilor Unite a elaborat obiectivele privind protecția consumatorilor, în Rezoluția 39/248 din 1985, actualizate în 1999 și 2015 (UN, 2003).

Pentru protecția consumatorilor există un cadru legislativ și instituțional complex. La nivel internațional, principalul organism care se ocupă de drepturile consumatorilor este Consumers International, format din grupuri de consumatori din peste 100 de state. Principalele proiecte derulate de organizație în domeniul alimentar sunt campaniile de reducere a utilizării antibioticelor pe filiera agroalimentară, promovarea alimentației sănătoase, reducerea consumului de sare și a băuturilor răcoritoare nesănătoase în rândul copiilor (site Consumers International, 2025).

În Uniunea Europeană, drepturile consumatorilor sunt protejate de Comisia Europeană, politica UE în domeniul protecției consumatorilor având ca obiectiv creșterea încrederii acestora în piață (EU Consumer protection policy, 2025).

În România, drepturile consumatorilor sunt protejate prin legi, ordonanțe, ordine și hotărâri, dintre care cele mai importante în domeniul agroalimentar sunt Ordonanța nr. 21/1992 privind protecția consumatorilor, actualizată în 2008, Legea nr. 150/2004 privind siguranța alimentelor și a hranei pentru animale și multe alte reglementări conținute în ghiduri legislative elaborate de ANPC.

Sistemul instituțional al protecției consumatorilor cuprinde atât organisme guvernamentale, cât și nonguvernamentale. Principalele instituții guvernamentale sunt Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor (ANPC) și Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor (ANSVSA). Dintre cele neguvernamentale, cele mai reprezentative sunt Asociația pentru Protecția Consumatorilor din România (APC) și Asociația InfoCons - Organizație pentru Protecția Consumatorilor. Există și Federația Asociațiilor de Consumatori, care cuprinde organizațiile neguvernamentale din România care apără drepturile consumatorilor.

Având în vedere cadrul legislativ și instituțional specificat, întrebarea cercetării este în ce măsură se respectă drepturile consumatorilor. Pentru a răspunde la această întrebare, au fost analizate rapoartele ANPC privind respectarea legislației în domeniul produselor agroalimentare. Obiectivele cercetării sunt acelea de a identifica abaterile legislative și situațiile în care siguranța consumatorului a fost pusă în pericol. În final, sunt prezentate soluții pentru îmbunătățirea protecției consumatorilor, prin digitalizare și informare.

1. Cadrul instituțional și legislativ privind protecția consumatorului

În paralel cu dezvoltarea cadrului legislativ, au existat și preocupări timpurii privind utilizarea tehnologiei informatice în domeniul agroalimentar, ca mijloc de eficientizare și transparență în relația producător–consumator. Digitalizarea sectorului agroalimentar a fost analizată încă din anii 2000 în literatura de specialitate (Pătărlăgeanu, 2008), anticipând direcțiile actuale de dezvoltare sustenabilă și informare a publicului.

Istoria protecției consumatorului este una vastă, datând încă de pe vremea românilor atunci când aceștia impuneau reguli stricte privind greutatea și măsurile corecte în comerț. Însă, prima decizie oficială majoră luată în acest context este făcută de președintele SUA John F. Kennedy, ce a adus la viu grai cele patru drepturi fundamentale pentru a proteja interesele consumatorului: dreptul de a fi auzit, siguranță, informare și alegere (Țurcanu și Zetia, 2014).

Este remarcabilă existența protecției consumatorului, fiind un mecanism just ce apară interesele oamenilor. Pentru siguranța consumatorilor trebuie prevenită sau retrasă de la vânzare marfa neconformă standardelor de siguranță europene. Datorită drepturilor și transparenței, consumatorilor trebuie să li se ofere acces la informații clare privind compoziția, originea și efectele produselor de care sunt interesați astfel încât să poată lua decizii informate înainte de cumpărare. Prevenirea fraudelor este iar un subiect de interes, deoarece consumatorii sunt adesea păcăliți de strategii de publicitate neconforme, iar acest lucru îi protejează de vânzări înșelătoare. Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor (ANPC) este instituția publică ce supraveghează și aplică legislația în ceea ce privește protecția consumatorilor. Aceasta a fost înființată cu scopul de a asigura respectarea drepturilor consumatorilor și pentru evitarea abuzurilor operatorilor economici. Competențele ANPC sunt: supravegherea pieței prin verificarea îndeplinirii normelor de siguranță a produselor și serviciilor, gestionarea reclamațiilor consumatorilor prin investigarea plângerilor depuse, retragerea de pe piață a produselor neconforme și desfășurarea campaniilor pentru creșterea gradului de conștientizare a consumatorilor (ANPC, 2025).

InfoCons este o organizație non-guvernamentală înființată pentru a promova drepturile consumatorilor din României, fără putere legislativă. Scopurile sale sunt educația, informarea și sprijinul oferit consumatorilor. Activitățile acestei organizații includ campanii de informare publică prin oferirea de ghiduri, materiale educaționale și realizarea de analize comparative ale diferitor produse și servicii de pe piață. Un important lucru de menționat este aplicația acestora prin care consumatorii pot verifica la un click distanță informațiile nutritive ale produselor alimentare dorite scanând eticheta (InfoCons, 2025).

Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor (ANSVSA) este instituția responsabilă de siguranța alimentelor și sănătatea animalelor din România. Scopul său este reglementarea și supravegherea întregului lanț alimentar, începând de la producție până la consum. Această instituție are ca principale direcții de atribuție controlul sanitar-veterinar prin verificarea fermelor, abatoarelor și unităților de procesare cu scopul respectării normelor de igienă și siguranță, iar o altă întrebuintare este prevenirea bolilor la animale prin monitorizare ca în cazul îmbolnăvirii unui animal, acesta să nu răspândească boala. În anul 2020, ANSVSA a lansat un program de supraveghere și control pentru siguranța alimentelor prin care s-a urmărit creșterea nivelului de protecție a consumatorilor. Acest program a dus la controale oficiale asupra anumitor categorii de alimente provenite din export, urmând scoaterea lor de pe piață. Datorită acestui plan s-au aplicat 3.282 de sancțiuni contravenționale și 25 de Ordonanțe pentru Suspendarea activității (ANSVSA, 2020).

În cazul depistării unor neconformități la produsele achiziționate sau serviciile comandate, consumatorul trebuie să aibă o ordine de acțiune pentru a remedia situația. Primul pas este sesizarea în formă scrisă prestatorului cu scopul rezolvării, urmând înlocuirea gratuite sau primirea contravalorii în perioada de garanție. În timp ce consumatorul depune reclamația este obligat să aibă cu el și o copie a bonului ce dovedește efectuarea plății. Dacă în situațiile în care consumatorul nu este mulțumit de soluționarea problemei de către vânzător, i s-a refuzat acest drept sau nu a primit nici un răspuns scris în parcurs de 2 săptămâni, are opțiunea de a da în judecată (Plotnic, 2010).

Nerespectarea drepturilor consumatorilor se observă deseori la produsele ecologice. Este clar faptul că în zilele noastre este complicat de caracterizat cumpărătorul de produse ecologice, deoarece persoanele din fiecare categorie devin din ce în ce mai interesați de acest stil de viață. Alimentele organice devin din ce în ce mai populare în rândul oamenilor, însă această strategie de marketing uneori poate fi înșelătoare, purtând denumirea de „greenwashing”. Acest concept de marketing înșelător promovează prezentarea unui produs cu expresii pozitive fără să fie definite de anumiți parametri specifici. Este un fenomen din ce în ce mai prezent ce oferă firmei respective o imagine bună. În cazul observării unui produs de acest gen, este recomandată semnalarea imediată a autorităților competente (Dobay, 2005).

Asociația Pro Consumatori (APC) este o organizație neguvernamentală și nonprofit, înființată în 1990, ce are calitatea de partener de dialog pentru Guvernul României, reprezentând poporul. Prin ordonanța HG nr. 1106/2005, APC România a fost recunoscută ca fiind utilitate publică. APC îndeplinește mai multe îndatoriri precum: reprezentarea legală și apărarea consumatorilor în raport cu agenții economici, desfășurarea de activități publicistice, desfășurarea activităților de cercetare în domeniul protecției consumatorilor. Conform unui studiu social realizat de organizație a reieșit faptul că persoanele care dispun de mai multe opțiuni pentru o gamă de produse alimentare devin din ce în ce mai nemulțumiți, de aceea APC dorește să ajute la alegerea produselor dintr-o gamă diversificată. Icrele sunt un produs alimentar consumat frecvent în alimentație. 80% dintre acestea conțin conservanți, iar 52% conțin între 5 și 7 aditivi alimentari. Pentru 50 grame icre se regăsesc 1 gram de glucide și 14 de proteine. Aceste icre realizate în sistem industrial se fraudează în proporție de 55% prin adăugarea de icre tamara, adică amestecarea cu un tip inferior de icre de la diferite specii de pești (APC, 2019).

2. Analiza respectării măsurilor legislative în domeniul protecției consumatorilor

În această secțiune, este verificată respectarea legislației și a drepturilor consumatorilor, prin analiza rezultatelor controalelor efectuate de instituțiile ce se ocupă cu protecția consumatorilor. Legislația specifică produselor agroalimentare este cuprinsă în documentul Ghid de bune practici pentru unitățile de alimentație publică, magazine alimentare și comerț de mic detaliu stabil și ambulant, prezent pe site-ul ANPC. Raportul ANPC pentru anul 2023, arată că au fost desfășurate 22 de acțiuni de control pentru produsele alimentare, inclusiv alimentație publică. Au fost prelevate 45 de probe (de la miere, produse IGP, ulei de măsline), constatându-se, la 10 dintre

acestea, neîncadrarea în prevederile legale în vigoare. În plus, s-au efectuat controale la 12978 de operatori economici, dintre care, 9428 operatori economici au fost găsiți cu abateri de la legislație, valoarea amenzilor contravenționale fiind de 50.124.600 lei, iar valoarea produselor neconforme pentru care a fost dispusă măsura de retragere de la comercializare a fost de 6,4 milioane lei (Raport ANPC, 2023).

În ceea ce privește activitățile de control ale ANSVSA, în raportul din anul 2023 se specifică un număr de 161 de sesizări primite și soluționate, care se refereau la nereguli și abateri de la legislația sanitară veterinară și pentru siguranța alimentelor, realizate de către agenții economici. Măsurile dispuse în urma controalelor realizate de către inspectorii oficiali ANSVSA au fost: sancțiuni, suspendarea temporară a activității și interzicerea definitivă a acesteia (Raport ANSVSA, 2023).

Studiile de caz se referă la controalele efectuate de Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor (ANPC). În domeniul alimentar, ANPC a intervenit de mai multe ori pentru a sancționa practici neregulamentare și pentru a proteja sănătatea publică. În cele ce urmează, sunt prezentate câteva cazuri specifice de intervenții ale ANPC și măsurile luate.

1. În data de 22 februarie 2025, președintele ANPC a început un control operativ pentru a verifica respectarea legislației privind protecția consumatorilor de servicii medicale în blocurile alimentare a două spitale din București.

S-au constatat următoarele deficiențe, pentru Spitalul Universitar de Urgență Elias: ustensile cu grad ridicat de uzură, coșuri de gunoi stricate, produse neconforme depozitate cu produse conforme în agregatul frigorific, zone cu pereți deteriorați, grilele ale aerului instalat în camera de răcire prezenta praf, și nu au mai fost curățate de câteva luni, produse alimentare plasate la decongelat direct pe jos la temperatura camerei, produse fără dată de expirare precizată. A fost verificat gramajul predeterminat pentru porțiile de mâncare ale pacienților și s-a constatat că, față de porția stabilită de 70 de grame de carne per porție, porția reală era situată între 40-50 de grame de carne, rezultând o pierdere calculată la 400 de porții de aproximativ 12 kg de carne de pui. S-a găsit pâine feliată pregătită pentru consumul pacienților cu termenul de valabilitate deja depășit, a fost găsit un vas neconform și neigienizat cu o combinație de ulei vegetal și margarină pentru a folosi mai puțin ulei, deși margarina este interzisă a se folosi în procese termice, acest amestec fiind folosit pentru prepararea mâncării oamenilor bolnavi.

Pentru aceste nerespectări ale regulilor s-au aplicat 3 amenzi contravenționale, fiecare în valoare de 30.000 lei. ANPC a dat spitalului un termen de 30 de zile pentru a remedia deficiențele, în caz contrar Spitalul Universitar de Urgență Elias o să fie amendat la cuantum maxim.

Pentru Spitalul Universitar de Urgență București, s-a constatat că: blocul alimentar era igienizat corespunzător chiar într-un mod exemplar, s-au constatat totuși diferențe nesemnificative la gramajul porțiilor de mâncare oferite pacienților, fapt constatat din verificarea a 1000 de porții pregătite, pentru care a primit o sancțiune în valoare de 1000 lei și pentru care s-a dispus remediarea (ANPC, 2025).

2. Pe 2 septembrie 2024, Comisarul pentru Protecția Consumatorilor Sector (CPCS) 4 din București a efectuat un control operativ la o unitate de alimentație publică situată în Sectorul 4 al Capitalei,

administrată de Zest Food SRL, un operator economic. Comisarii CPCS 4 au identificat neregulile și au impus următoarele sancțiuni: amenzi contravenționale de 20.000 lei și întrerupere temporară a serviciilor până la rezolvarea problemelor.

Abaterile de la legislația în vigoare din domeniu au inclus condiții igienico-sanitare precare în spațiul de producție, inclusiv acumulări de praf, exfoliere de vopsea și infiltrații pe tavan casetat cu izolație din vată de sticlă neprotejată. Sitele de filtrare ale aparatelor de aer condiționat au acumulat cantități mari de praf și alte impurități, ceea ce a dus la un aer viciat și mirositor. În plus, holul de tranzit al spațiului de producție este conectat la zona în care a fost construit un bazin de colectare a apelor menajere. Acest lucru a creat un miros viciat și amoniacal, precum și o lipsă de spațiu de depozitare adecvat pentru ambalajele de transport ale preparatelor culinare, precum și amplasarea ustensilelor și substanțelor de curățare pe fluxul de producție, lucrătorii din sectorul alimentar nu utilizau echipamentul de protecție necesar efectuării activităților desfășurate, prezența unor preparate și semipreparate care nu aveau eticheta din care să se semnaleze conformitatea acestora, preparatele nu erau depozitate la temperatura conformă indicată de producător, lipsa prezenței autorizației de funcționare emisă de Primăria Sectorului 4 pentru activitatea de alimentație publică (Comunicat de presă ANPC, 2024).

3. Ca urmare a unei sesizări transmise referitoare la activitatea centrului economic situat în București, Sector 1, Șoseaua Pavel Dimitrievici Kiseleff 22 sub numele de HH OPERATIONS SRL-Berăria H, ANPC a trimis o echipă în scopul unui control în unitatea respectivă în urma căruia s-au constatat următoarele nereguli: în zona barului a fost constatată prezența insectelor vii, precum gândaci atât pe paviment, pe bar cât și pe ustensilele folosite și în recipientele alimentare, diverse sortimente de siropuri, utilizate în prepararea băuturilor, prezentau modificări organoleptice, adică aveau modificări deja vizibile prin miros și cum arătau, pavimentul din zona barului prezenta acumulări cantitative de lichide în anumite zone, depuneri de resturi alimentare, grăsimi și praf, au fost găsite produse finite cărora le lipseau elementele de identificare care ar fi putut da dovada că sunt încă eligibile pentru consum, dulceața de ceapă care era depozitată în recipiente de sticlă cu capac filetat care se prezenta prin etichetă ca fiind "preparată în unitate" avea data de expirare depășită, nemaifiind eligibilă consumului, în congelatoare s-au identificat produse depozitate la temperaturi neconforme, în zona de depozitare au fost identificate produse alimentare lipsite de elemente de identificare, zona de scurgere din spațiul de depozitare prezenta depuneri masive de grăsimi și resturi alimentare, produsele finite erau depozitate necorespunzător exact lângă materia primă, în spațiul de depozitare igienizarea nu era corespunzătoare fiind prezente straturi consistente de praf și pânze de păianjen în spațiile mai puțin accesibile. Au fost scoase din lanțul comercial 158 kg de produse alimentare cu o valoare totală estimativă de 3459 lei. Agregatele frigorifice prezentau depuneri sesizabile de gheață, în zona de bucătărie se utilizau ustensile neprofesionale, paharele curățate erau depozitate în vecinătatea recipientelor de colectare reziduală.

Ca urmare a constatării acestor nereguli, produsele alimentare și preparate culinare care nu respectau codul de conformitate pentru a fi eligibile consumului au fost scoase din lanțul de

comercializare. De asemenea, spațiul cu desfășurare economică a fost sancționat cu o amendă contravențională în valoare de 30.000 lei și s-a depus măsura de oprire temporară a prestării serviciilor pe întreaga unitate până la remedierea neregulilor. Adicional, în cadrul controlului, s-a procedat prin prelevarea de cuburi de gheață din unitate, care au fost transmise către un laborator specializat pentru a se efectua teste de verificare a compoziției microbiologice și analizarea acestora (ANPC, 2025).

3. Soluții pentru îmbunătățirea protecției consumatorilor prin digitalizare și informarea acestora

Pentru respectarea drepturilor consumatorilor și creșterea protecției acestora, propunem o mai bună informare acestora și folosirea aplicațiilor digitale.

Pactul Verde European este un plan strategic și legislativ ce are scopul, până în anul 2050, ca Europa să devină neutră din punct de vedere al climei și cuprinde toate sectoarele economice. Un important factor pentru atingerea acestui obiectiv este transformarea digitală pe care trebuie să o facă Uniunea Europeană. Digitalizarea reprezintă cea mai mare tendință a societății moderne, având și un rezultat pozitiv asupra oamenilor prin creșterea eficienței activității, dar și a afacerilor prin diminuarea costurilor. Prin prisma acestui canal de comunicare în vogă printre consumatori, platformele online joacă un rol esențial (Tanasă L. et. al., 2022).

Aplicația InfoCons este un instrument digital dezvoltat de Asociația pentru Protecția Consumatorilor – InfoCons, având scopul de a oferi utilizatorilor informații clare și detaliate despre produsele alimentare și non-alimentare. Aceasta permite scanarea codurilor de bare ale produselor pentru a afișa instantaneu detalii privind ingredientele, valorile nutriționale, aditivii (E-uri), precum și informații despre producător și țara de origine. Un aspect important al aplicației este transparența pe care o oferă consumatorilor, ajutându-i să ia decizii informate în funcție de nevoile lor alimentare sau restricțiile dietetice. De exemplu, utilizatorii pot identifica rapid prezența alergenilor sau a aditivilor controversați, ceea ce contribuie la un consum mai responsabil și mai sănătos. În plus, InfoCons include și funcții utile pentru situații de urgență, cum ar fi accesul rapid la numerele de telefon ale autorităților și instituțiilor de protecție a consumatorilor din diverse țări. Prin integrarea tehnologiei digitale în educația consumatorilor, aplicația sprijină lupta împotriva dezinformării și promovează un stil de viață echilibrat, bazat pe alegeri conștiente. Un exemplu relevant de informare a consumatorilor este campania „Știi ce zahăr consumi?! Știi cât zahăr consumi?! Citește eticheta!”, derulată de InfoCons. Aceasta a vizat conștientizarea publicului asupra conținutului ridicat de zahăr, sare și grăsimi din produsele alimentare procesate. Un impact concret al acestei inițiative a fost faptul că mulți consumatori au realizat cât de mult zahăr sau sare conțin unele produse aparent sănătoase, cum ar fi iaurturile cu fructe sau cerealele pentru micul dejun (InfoCons, 2022).

„Bonapp.eco” este o aplicație mobilă globală creată pentru a combate risipa alimentară. Aplicația oferă o platformă prin care utilizatorii pot cumpăra produse alimentare proaspete și neutilizate care riscă să fie aruncate de către restaurante, magazine sau producători. Un aspect distinctiv al

aplicației gratuite este faptul că pune accent pe educația consumatorilor în ceea ce privește consumul responsabil și sustenabil, având ca obiectiv reducerea cantității de alimente irosite. Aplicația promovează utilizarea rațională a resurselor alimentare, prin conectarea consumatorilor cu locuri care oferă produse la prețuri reduse, pentru a le salva de la riscul de a ajunge la deșeuri. Utilizatorii pot astfel economisi bani și pot contribui la protejarea mediului. În cele din urmă, BONAPP nu este doar o soluție digitală pentru a reduce pierderile alimentare, ci și pentru a schimba modul în care oamenii consumă alimente în oraș. Acest lucru arată cum tehnologia poate ajuta la transformarea economiei într-una care este sustenabilă, echitabilă și ecologică (Bonapp.eco, 2021).

„OLIO” este o aplicație mobilă care funcționează în întreaga lume și a fost creată pentru a ajuta membrii comunității să împărtășească surplusul de alimente și produse de uz casnic. Încurajând solidaritatea locală, scopul său principal este reducerea risipei alimentare și consumului excesiv. Utilizatorii pot contribui la adoptarea unui stil de viață sustenabil oferind sau primind produse gratuite pe care altfel le-ar arunca. Risipa alimentară a UE ajunge la aproximativ 57 de milioane de tone pe an, ceea ce înseamnă aproximativ 127 kg pe persoană. Oliul are un efect rapid: jumătate din alimentele postate sunt revendicate în 25 de minute, iar produsele nealimentare în mai puțin de două ore. Tessa și Saasha, fondatoare, au extins inițiativa prin colaborare cu magazine, instituții de învățământ și alte organizații. Acest lucru a fost sprijinit de o rețea de peste 50.000 de voluntari instruiți, numiți „Food Waste Heroes”, care colectează și distribuie produse neconsumate din o varietate de surse. OLIO are peste 6,7 milioane de utilizatori la nivel mondial, dar utilizarea sa în România este scăzută în comparație cu alte țări. OLIO sprijină atât combaterea risipei, cât și dezvoltarea armoniei sociale prin implicarea activă a comunităților locale. Platforma oferă o soluție practică și eficientă la una dintre cele mai presante preocupări ale societății contemporane, cea a consumului și a mediului, prin intermediul tehnologiei. Prin urmare, OLIO este mai mult decât un instrument digital pentru împărțirea resurselor, este, de asemenea, un model inovator de economie circulară și responsabilitate socială care subliniază capacitatea comunităților de a produce schimbare sustenabilă prin acțiuni deliberate și colective (Revista Biz, 2023).

„HappyCow” este o aplicație mobilă destinată persoanelor care caută restaurante vegane, vegetariene sau cu opțiuni plant-based în întreaga lume. Lansată inițial ca un site web, aplicația ajută utilizatorii să descopere locații prietenoase cu diete bazate pe plante, oferind recenzii, imagini și detalii despre meniuri. Caracteristicile principale ale aplicației sunt opțiunea de căutare globală pentru cei care vor să mănânce în orașul lor sau când călătoresc, poți avea acces la recenzii și evaluări pentru a ajuta la orientarea comunității, dispune de o filtrare avansată prin prisma accesului la informații despre tipul de bucătărie, preț sau alte preferințe alimentare. Aplicația este disponibilă și în România, fiind foarte utilă în orașele mari cu o paletă mai largă de restaurante vegane și vegetariene. Este o aplicație esențială pentru cei care vor să adopte un stil de viață sănătos și sustenabil (HappyCow, 2025).

Concluzii

Lucrarea analizează măsura în care legislația privind protecția consumatorilor este respectată, analizând rezultatele controalelor realizate de autoritățile statului cu atribuții în acest sens. Conform celor analizate, se observă că, deși există legislație complexă privind protecția consumatorului și un cadru instituțional bine structurat, guvernamental și neguvernamental, se constată abateri de la respectarea drepturilor consumatorilor, fiind pusă în pericol siguranța acestora. Pentru a rezolva situațiile în care nu sunt respectate drepturile consumatorilor, alături de controalele efectuate de instituțiile statului, este necesară o mai bună informare a consumatorilor, astfel încât aceștia să ia bine informate. Pentru aceasta, consumatorii au la dispoziție diferite aplicații, care, cu siguranță se vor diversifica în viitor.

Limitele cercetării constau în faptul că datele privind controalele instituțiilor guvernamentale sunt din anul 2023, nefiind publicat raportul pentru 2024. Acest inconvenient este depășit de studiile de caz, care se referă la situații mult mai actuale.

Acknowledgments

Parte din această cercetare a fost realizată în cadrul mobilității Erasmus+ desfășurate de Ana Nițu și Andrei Ionuț Nichifor la Institutul de Economie Agrară din Belgrad, Serbia, în perioada 6–12 aprilie 2025.

Referințe bibliografice

References

1. ANPC, 2024. Ghid de bune practici pentru unitățile de alimentație publică, magazine alimentare și comerț de mic detaliu stabil și ambulant, preluat de pe <https://anpc.ro/wp-content/uploads/2024/04/Ghid-de-bune-practici-alimentatie-publica-versiune-actualizata-2024-1.pdf>, accesat la data de 02.03.2025.
2. ANPC, 2023. Raport de activitate 2023, preluat de pe <https://anpc.ro/wp-content/uploads/2024/08/RAPORT-ANPC-2023-2.pdf>, accesat la data de 02.03.2025.
3. ANSVSA, 2023. Raport de activitate 2023, preluat de pe https://www.ansvsa.ro/download/raportari_ansvsa/rapoarte_activitate_ansvsa/Raport-Activitate-ANSVSA-2023.pdf, accesat la data de 02.03.2025.
4. Dobay, K. M., 2005. Percepția consumatorilor privind produsele agricole ecologice. *Economie agrară și dezvoltare rurală*, pp. 129-137.
5. Ion, R.A., 2024. *Securitate alimentară și nutrițională*. Editura ASE, București
6. Manole, V., Stoian, M. and Ion, R.A., 2003. *Agromarketing*. Editura ASE, București.
7. Pătărlăgeanu, S.R. (2008). *Eficiența utilizării tehnologiei informatice în agricultură*. Agricultura, Vol. 61, Nr. 1-2. DOI: <https://doi.org/10.15835/arspa.v61i1-2.2876>.
8. Plotnic, O., 2010. Mecanismul de protecție a consumatorilor în Republica Moldova: aspecte de drept comparat. *Revista Națională de Drept*, pp. 42-47.

-
9. Tanasă, L., Ulman, S.R., Cautisanu, C., Brumă, I.S. and Juravle, D., 2022. Vegetables Consumers' Profile in the Context of Digitalization: Evidence from Romania. *Amfiteatru Economic*, pp. 128-142.
 10. Țurcanu, G. and Zetia, V., 2014. Direcții decizionale pentru îmbunătățirea calității produselor/serviciilor/sistemelor în Republica Moldova. In *Strategii și politici de management în economia contemporană*, pp. 14-18.
 11. United Nations, 2003. United Nations Guidelines for Consumer Protection. Department of Economic and Social Affairs. New York.
 12. <https://bonapp.eco/> , accesat la data de 01.03.2025
 13. <https://infocons.ro/> , accesat la data de 24.02.2025
 14. <https://www.revistabiz.ro/> , accesat la data de 24.02.2025
 15. <https://www.apc-romania.ro/> , accesat la data de 01.03.2025
 16. <https://www.happycow.net/> , accesat la data de 01.03.2025
 17. <https://www.consumersinternational.org/> , accesat la data de 02.03.2025
 18. https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/policies/consumers/consumer-protection-policy_en , accesat la data de 02.03.2025.